

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích rozhodl samosoudkyní JUDr. Petrou Venclovou, Ph.D., ve věci

žalobce: **O. H.**
zastoupený advokátem JUDr. Janem Brožem, Ph.D.
sídlem Teplého 2786, 530 02 Pardubice

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963**
sídlem Křížová 1292/25, 225 08 Praha

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 26. 9. 2022, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 26. 9. 2022 č. j. X, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna uhradit žalobci náklady řízení ve výši 7 865 Kč, k rukám jeho právního zástupce JUDr. Jana Brože, Ph.D, advokáta, a to ve lhůtě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím žalované uvedeným ve výroku tohoto rozsudku byly podle ust. § 88 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen „ZOPSZ“) a podle ust. § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“) zamítnuty námitky žalobce proti prvostupňovému rozhodnutí ze dne 8. 6. 2022, č. j. X, a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobci přiznán invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně podle ust. § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), neboť jeho pracovní schopnost z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla o 50%.
2. Žalobce napadl rozhodnutí žalované včasnou žalobou podanou podle ust. § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Žalobce má za to, že mu měl být přiznán invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně, neboť jeho zdravotní postižení odpovídá hodnocení podle kapitoly X, položky X přílohy k vyhlášce Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“). Žalobce popsal své zdravotní obtíže související se X s X projevy, které narušují výkon veškerých jeho denních aktivit. Odkázal také na vyjádření příslušných osob a na několik lékařských zpráv, které potvrzují, že se jeho zdravotní stav zhoršuje a nemůže se zapojit do běžného a pracovního života. O zhoršení zdravotního stavu svědčí rovněž to, že se postupem času měnil i názor lékařů na jeho praceschopnost. V X nálezu ze dne 29. 3. 2022 je uvedeno, že lze očekávat, že žalobce nebude schopen soustavné výdělečné činnosti, X nález ze dne 6. 4. 2022 již uvádí, že je *práce neschopen*. Ačkoli žalovaná ve svém rozhodnutí uvedla odkaz na poslední uvedený nález, dospěla k závěru, že žalobce je práce schopen. Pokud měli posudkoví lékaři za to, že obsah tohoto nálezu je možné vykládat i jiným způsobem, měli tuto svoji úvahu řádně odůvodnit.
3. Žalobce má rovněž za to, že žalovaná nesprávně určila datum vzniku invalidity na den 6. 4. 2022. K projevům nemoci došlo již v roce 2018, přičemž přesná diagnóza byla stanovena až dne 11. 5. 2020. Zároveň žalobce namítl, že jeho zdravotní stav nebyl posouzen lékařem s odborností X.
4. Oba správní orgány se podle žalobce také nevypořádaly s námitkou, že mu onemocnění znemožňuje si jakkoliv přivydělat. Pokud má žalovaná za to, že existuje činnost, kterou by žalobce mohl bez obtíží vykonávat, měla ji v odůvodnění uvést, neboť žalobci taková činnost není známa, a to ani po konzultaci s X.
5. S ohledem na shora uvedené důvody žalobce považuje žalované rozhodnutí za nepřezkoumatelné a nezákonné, a proto navrhl, aby soud žalované rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.
6. Žalovaná ve vyjádření k žalobě setrvala na závěrech obsažených v odůvodnění napadeného rozhodnutí a navrhl, aby soud žalobu zamítl.
7. Krajský soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů podle právního a skutkového stavu k datu vydání napadeného rozhodnutí podle ust. § 75 odst. 1, 2 s. ř. s., a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

8. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že jak v prvostupňovém, tak v námitkovém řízení bylo za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti určeno zdravotní postižení uvedené v kapitole X, položce X přílohy vyhlášky o posuzování invalidity, pro které je stanoveno procentní rozmezí míry poklesu pracovní schopnosti 50% - 60%. Míra poklesu pracovní schopnosti žalobce byla jak v prvostupňovém, tak v námitkovém řízení stanovena na 50%. Posudkovým závěrem lékařské posudkové služby žalované, který byl vypracován dne 14. 9. 2022 na základě ust. § 8 odst. 9 ZOPSZ oddělením lékařské posudkové služby, pracoviště ČSSZ Hradec Králové, tak byly potvrzeny závěry posudkové lékařky OSSZ Pardubice ze dne 20. 4. 2022 zpracované na základě ust. § 8 odst. 1 písm. a) a odst. 4 ZOPSZ. Oba správní orgány tak došly ke shodnému závěru, tedy že zdravotní stav žalobce odpovídal druhému stupni invalidity.
9. Soud provedl při jednání dne 31. 5. 2023 důkaz posudkem zdravotního stavu žalobce, který byl vypracován v souladu s ust. § 4 odst. 2 ZOPSZ dne 7. 3. 2023 posudkovou komisí MPSV ČR, pracoviště v Hradci Králové (dále jen „PK MPSV“), v níž jako odborná lékařka zasedala MUDr. T. S., s odborností X, což odpovídá rozhodujícímu zdravotnímu postižení žalobce. Z uvedeného posudku soud zjistil, že PK MPSV za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu považuje X. Podle PK MPSV se jedná o zdravotní postižení podle kapitoly X, položky X přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. PK MPSV stanovila míru poklesu pracovní schopnosti žalobce ve výši 70%, přičemž den vzniku invalidity stanovila na 6. 4. 2022, platnost posudku stanovila do 30. 4. 2025. Posudek PK MPSV se tak liší jak ve zhodnocení tíže objektivizovaného duševního postižení, tak i stanovením data platnosti posudku. PK MPSV uvedla, že žalobce není schopen soustavné pracovní činnosti a uzavřela, že ve vztahu k rozhodující příčině dlouhodobě nepříznivého stavu k datu vydání žalovaného rozhodnutí jeho zdravotní stav odpovídal invaliditě třetího stupně podle ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění.
10. Žalovaná se při jednání soudu vyjádřila k výše uvedenému posudku PK MPSV a uvedla, že ačkoli nezpochybňuje závěry v něm uvedené, považuje odůvodnění zvoleného zařazení zdravotního postižení do příslušné kapitoly za nedostatečné.
11. Podle § 3 správního řádu: *Nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.*
12. Podle ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění: *Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.*
13. Podle § 39 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění. *Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla*
 - a) *nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,*
 - b) *nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,*
 - c) *nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.*

14. Podle ust. § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity: *V případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů.*
15. Podle ust. § 3 odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity: *V případě, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pojištěnce má takový vliv na jeho schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace, že pokles pracovní schopnosti pojištěnce je větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti u příčiny, popřípadě rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů.*
16. Jak plyne z konstantní judikatury, např. z rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 14. 3. 2018, č. j. 6 Ads 23/2018-37 (rozsudky NSS jsou dostupné na www.nssoud.cz): „[p]osuzování míry poklesu pracovní schopnosti a stanovení dne vzniku invalidity je otázkou odbornou, medicínskou, a rozhodnutí soudu tak závisí především na odborném lékařském posouzení. Správní soud si proto nemůže učinit úsudek o této otázce sám.“
17. Podle ust. § 4 odst. 2 ZOPSZ jsou v přezkumném soudním řízení k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob povolány posudkové komise. V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75).
18. Správní soud sám zdravotní stav žadatele o invalidní důchod nepřezkoumává. Nejsou-li namítány jiné vady řízení, správní soud v řízení o správní žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity a změny jejího stupně ověřuje pouze to, zda posudek příslušné posudkové komise, o nějž se opírá správní rozhodnutí, je úplný a přesvědčivý (test úplnosti, přesvědčivosti a správnosti posudku), případně zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (srov. např. rozsudek NSS ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20).
19. Posudek PK MPSV soud hodnotí jako úplný, přesvědčivý, řádně odůvodněný a splňující veškeré náležitosti dané zákonem, a proto z něj při rozhodování vycházel. Soud tak považuje za prokázané, že žalovaná ve správním řízení nezjistila přesně a úplně skutečný stav věci, když při stanovení míry poklesu pracovní schopnosti žalobce podhodnotila jeho zdravotní stav. U žalobce se k datu vydání žalovaného rozhodnutí jednalo o invaliditu třetího stupně, neboť jeho pracovní schopnost poklesla o 70 %. Žalovaná nenaplnila ust. § 3 správního řádu a dopustila se tak vady řízení. K námitce žalované o nedostatečném odůvodnění zvoleného zařazení zdravotního postižení krajský soud dodává, že posudek PK MPSV vychází z dostatečného množství lékařských nálezů, při jejím jednání byl s žalobcem veden klinický pohovor a rovněž byla posudková komise řádně obsazena, neboť v ní zasedala lékařka s odborností X (na rozdíl od posouzení zdravotního stavu žalobce v průběhu správního řízení), což odpovídá rozhodujícímu zdravotnímu postižení žalobce. Správní soud sám zdravotní stav žadatele o invalidní důchod nepřezkoumává a nenahrazuje tak činnost lékařů, nemá tedy s ohledem na výše uvedené důvod jakkoli zpochybňovat závěry PK MPSV. Krajský soud proto žalované rozhodnutí podle ust. § 78 odst. 1, 4 s. ř. s. pro vady řízení zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. V dalším

řízení je žalovaná ve smyslu ust. § 78 odst. 5 s. ř. s. vázána právním názorem soudu vysloveným ohledně stupně invalidity žalobce, včetně příslušného zákonného zařazení zdravotního postižení žalobce a procentuálního ohodnocení míry poklesu jeho pracovní schopnosti ve smyslu přílohy vyhlášky o posuzování invalidity, jak je uvedeno shora. V dané věci proto bude žalovaná v dalším řízení vycházet z posudku PK MPSV, pracoviště v Hradci Králové, ze dne 7. 3. 2023.

20. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle zásady úspěchu ve věci podle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. a žalované uložil povinnost nahradit žalobci účelně vynaložené náklady soudního řízení, tj. náklady právního zastoupení žalobce podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif (dále jen „advokátní tarif“). Náklady právního zastoupení představuje odměna právního zástupce žalobce za 5 úkonů právní služby v celkové výši 5 000 Kč podle ust. § 7 bod 3 ve spojení s § 9 odst. 2 /příprava a převzetí zastoupení podle § 11 odst. 1 písm. a), sepsí žaloby a vyjádření k posudku PK MPSV podle § 11 odst. 1 písm. d), porada s klientem podle ust. § 11 odst. 1 písm. c) ze dne 22. 5. 2023 a účast na soudním jednání podle § 11 odst. 1 písm. g) advokátního tarifu/. Krajský soud připomíná, že uznal jen účelně vynaložené náklady soudního řízení, přičemž poradu s klientem po podání žaloby ze dne 10. 2. 2023 (před vypracováním posudku PK MPSV) neshledal důvodnou. Dále náklady řízení tvoří paušální náhrada hotových výdajů za 5 úkonů právních služeb podle ust. § 13 odst. 4 advokátního tarifu ve výši 1 500 Kč. Odměna právního zástupce žalobce proto činí 6 500 Kč. Protože je právní zástupce žalobce plátcem daně z přidané hodnoty, náleží mu k přiznané odměně i částka odpovídající příslušné sazbě daně ve výši 1 365 Kč podle ust. § 57 odst. 2 s. ř. s. Celková výše nákladů řízení proto činí částku 7 865 Kč. Žalovaná je povinna nahradit žalobci náklady řízení k rukám jeho právního zástupce podle ust. § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“) ve spojení s ust. § 64 s. ř. s. Soud k náhradě nákladů řízení stanovil přiměřenou lhůtu k plnění v délce 30 dnů podle ust. § 160 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s ust. § 64 s. ř. s.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům řízení.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 31. května 2023

JUDr. Petra Venclová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně